

Utbildningsinspektion i Hålda skola, grundskola F-6

Innehåll

Inledning	1
Underlag	1
Beskrivning av skolan.....	2
Sammanfattande bedömning.....	2
Bedömning av utbildningsresultaten.....	3
Bedömning av verksamheten	3
Bedömning av förutsättningarna för utbildningen.....	5

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i och besökt Hålda skola den 16 mars 2006. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen riktas mot hur verksamheten genomförs samt dess förutsättningar och resultat. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbsida (www.skolverket.se/Inspektion).

Huvudmannen har ansvar för att de brister som inspektörerna lyfter fram i den sammanfattande bedömningen åtgärdas. Åtgärderna skall redovisas till Skolverket vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid kommande inspektionstillfälle.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från kommunen och Hålda skola, dels den information som samlats in under besöket. Även annan information om kommunen och skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerat på annat sätt har använts.

I Hålda skola intervjuades elever, lärare, elevassistenter och rektorn. Dessutom träffade inspektörerna några föräldrar vid ett tidigare tillfälle. Inspektörerna besökte lektioner. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns på skolan utgör underlag för kvalitetsbedömningen.

Beskrivning av skolan

Hålda skola	Antal barn/elever
Skolbarnsomsorg	87
Förskoleklass	22
Grundskola	135

Skolan ligger på landbygden, naturskönt på en kulle omgiven av hagar och lövskog. Det är tre kilometer till havet.

Alla elever är beroende av skolskjuts för att komma till skolan.

Klasserna kallas ”hemgrupper”, den lärare som är ansvarig för huvuddelen av undervisningen kallas ”huvudhandledare”. Personal som har i uppgift att ge särskilt stöd till elever som behöver detta kallas ”assisterande ledare”. En del hemgrupper är åldershomogena andra åldersblandade.

Skolans elever och personal är uppdelade i tre arbetslag. Ett för förskoleklassen och årskurs 1, ett arbetslag för två åldersblandade hemgrupper för elever i årskurserna 2–3, samt ett arbetslag för tre åldersblandade hemgrupper för elever i årskurserna 4–6.

Fritidshem och fritidsklubb är placerade i samma lokaler som skolan.

Skola består av sex byggnader. Den äldsta byggnaden är från 1875 och de andra har byggts till i etapper, den senaste tillkom 1995.

Till rektorsområdet hör även en nybyggd förskola som inte är berörd av inspektionsbesöket.

Sammanfattande bedömning

Bedömningarna av kvaliteten i utbildningen vid Hålda skola och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen och övriga skolförfattningar.

Inspektörerna bedömer att eleverna Hålda skola utvecklar kunskaper i enlighet med läroplanens och kursplanernas mål. Stämningen på skolan är positiv och välkomnande. Skolan arbetar medvetet och konsekvent med värdegrunden och eleverna får insikt om demokratins villkor.

Skolan har en skolledare som är väl förtrogen med det dagliga arbetet i skolan.

Det finns enligt inspektörernas bedömning behov av förbättringsinsatser på skolan inom följande områden:

- Skolan bör utveckla arbetet med att tydliggöra målen för eleverna och därigenom också ge eleverna förutsättningar för att ha ett ökat inflytande över det egna lärandet.
- Skolan bör utveckla sitt arbete med uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen.
- Kvalitetsredovisningen bör förbättras avseende analys av verksamheten och utvecklingsåtgärder på skolan.

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast skall åtgärdas.

- Elevens val erbjuds inte i överensstämmelse med författningarna (2 kap. 19-20 §§ grundskoleförordningen).

Bedömning av utbildningsresultaten

Inspektörerna har granskat hur väl skolans elever utvecklar kunskaper, normer och värden enligt målen i skollagen och i läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, Lpo 94, avsnitten 2.1 och 2.2 samt de nationella kursplanerna.

Enligt inspektörernas bedömning ges eleverna i förskoleklassen förutsättningar att utvecklas i den riktning som målen för skolformen anger. Samarbetet mellan förskoleklassen, skolbarnsomsorgen och skolan är väl fungerande.

Resultaten från de nationella ämnesproven i årskurs 5 visar att de tre senaste åren har över 90 procent av eleverna uppnått målen i svenska, engelska och matematik.

Alla elever som inspektörerna träffar, både vid intervjuer och informella samtal, visar en god eller mycket god förmåga att hantera demokratifrågor och etiska dilemman. Inspektörerna uppfattar också att eleverna respekterar människors lika värde och att de inte tolererar kränkande behandling av andra elever. Eleverna känner sig trygga och trivs i skolan.

Bedömning av verksamheten

Inspektörerna har granskat arbetet med arbetsmiljön, föräldrarnas och elevernas delaktighet i det inre arbetet; innehåll, organisation och arbets sätt i undervisningen; individanpassning och stöd; utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning; kvalitetssäkring och förbättringsarbete; skolledning och intern kommunikation. Nationella riktlinjer för arbetet finns i skollagen, läroplanen och i andra författningar för respektive skolform.

Arbetsmiljö och delaktighet

Vid Håltas skola finns flera grupper för elevernas inflytande över verksamheten såsom matråd, bokråd, elevskyddsråd och kamratråd. Eleverna tar dessa råd på stort allvar och tycker att de fyller viktiga funktioner. Inspektörerna bedömer att skolans arbete med elevernas inflytande över verksamheten är väl utvecklat. Däremot framkommer att elevernas möjlighet att ha inflytande över sitt eget lärande ofta är begränsat. Enligt intentionerna i Lpo 94 skall elevernas möjlighet till inflytande utvecklas så att eleverna i högre grad, och efter ålder och mognad, får inflytande över sitt lärande. En förutsättning för att kunna ha ett reellt inflytande över sitt lärande i en målstyrd skola är att eleverna känner till vilka målen för utbildningen är. Vid samtal med elever framkommer att de allt som oftast inte är medvetna om att det finns mål för utbildningen. De har stort förtroende för sina lärare och säger att de lär sig saker men kan inte relatera till vilka mål de skall nå.

Inspektörerna bedömer att skolan bör utveckla arbetet med att tydliggöra målen för eleverna och därigenom också ge eleverna förutsättningar för att ha ett ökat inflytande över det egna lärandet i enlighet med intentionerna i Lpo 94.

På skolan pågår ett aktivt, engagerat och medvetet arbetet för att motverka kränkande behandling mellan eleverna. Inspektörerna bedömer att arbetet är framgångsrikt och ger goda resultat. Ett dokument, Håltakonventionen, har tagits fram där bland annat arbetet med värdegrunden, samverkan, traditioner och inflytande presenteras och konkretiseras. Håltakonventionen utgår från nationella styrdokument och FN:s barnkonvention och är väl känd hos såväl elever som föräldrar. Inspektörerna bedömer att det finns fokus på värdegrundsfrågor och att eleverna får rika möjligheter att utveckla sin sociala kompetens. I Håltakonventionen finns också skolans arbetsplan för att motverka kränkande handlingar. Denna arbetsplan berör alla former av kränkningar. Skolverket vill dock uppmärksamma skolan på att det från och med den 1 april 2006 råder ett uttryckligt förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever (SFS 2006:67). Den nya lagens ändamål är att främja barns och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder och att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling. Skolan är skyldig att bedriva ett målinriktat arbete för att främja dessa ändamål och bland annat se till att det upprättas en likabehandlingsplan på skolan. I planen skall åtgärder redovisas och den skall följas upp varje år. Inspektörerna bedömer att det på Håltaskola finns goda förutsättningar att leva upp till lagens krav med tanke på det väl utvecklade arbetet med den värdegrund samhället och skolan vilar på.

Planering och utvärdering av lärandet

På Håltaskola finns verksamhetsplaner där innehållet i undervisningen är strukturerat. Det finns så kallade läsårsskallor som tänks garantera att alla elever får undervisning i de områden som anges i kursplanerna under sin tid på skolan. Dessutom finns för varje arbetslag verksamhetsplaner där det anges vad som skall beröras under de sex olika perioder läsåret är indelat i. Inspektörerna bedömer att planeringen är noggrann och ger ett bra underlag för arbetet. Där emot saknas rutiner för uppföljningar av elevernas kunskapsutveckling. Planeringen beskriver främst vad man skall göra, vilka aktiviteter som skall äga rum eller vad undervisningen skall handla om. Redogörelser av vad eleverna förväntas lära sig görs i mindre utsträckning. Uppföljningen av elevernas kunskapsutveckling är främst fokuserad på de faktakunskaper eleverna utvecklar. Aspekter på de kvaliteter eleverna utvecklar i sitt lärande berörs inte i någon högre omfattning. Bedömningar av elevernas kunskapsutveckling i andra ämnen än svenska, engelska och matematik i relation till målen i kursplanerna sker i ringa omfattning. Uppföljning och dokumentation av elevernas kunskapsutveckling är ett viktigt redskap för att kunna följa elevernas kunskapsutveckling och för att kunna bedöma när stödinsatser behöver sättas in. Dokumentationen är också en viktig förutsättning för den information som skall ges under utvecklingssamtalet. Från och med den 1 januari 2006 ställs krav på upprättande av en individuell utvecklingsplan för varje enskild elev vid utvecklingssamtalet. Planen skall vara ett framåtsyftande måldokument där viktiga utvecklingsområden lyfts fram. Inspektörerna bedömer att skolan saknar gemensamma rutiner och former för att följa upp och utvärdera elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen. Inspektörerna bedömer att skolan bör utveckla sitt arbete med uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen.

Kvalitetsarbetssäkring och förbättringsarbete

Enligt förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet skall den kvalitetsredovisning skolan upprättat innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen uppnåtts och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser vidta om målen inte uppnåtts. Den kvalitetsredovisning för 2004 som inspektörerna tar del av är mycket summarisk i bedömningar av måluppfyllelse och förbättringsåtgärder. Inspektörerna bedömer att kvalitetsredovisningen bör förbättras avseende analys av verksamheten och utvecklingsåtgärder på skolan. Från och med den 15 augusti 2005 har förordningen om kvalitetsredovisning en ny lydelse med bl.a. krav på medverkan av elever och vårdnadshavare i framtagandet av skolans kvalitetsredovisning. Inspektörerna förutsätter att skolan i fortsättningen kommer att följa förordningen i dess senaste lydelse.

Ledning och intern kommunikation

Rektorn har en central roll på skolan. Elever och lärare uppger att han är en tydlig ledare. Rektorn är förtrogen med den dagliga verksamheten och tar det övergripande ansvaret för den pedagogiska och administrativa utvecklingen. Lärarna uppger att han är pedagogiskt drivande utifrån en analys av skolans behov.

Rektorn uppger att han med stöd av statliga och kommunala styrdokument ibland fattar andra beslut än vad direktiv från förvaltningsledning och områdeschef anger. Till exempel gäller detta för frågor som berör arbetet med elever i behov av särskilt stöd. Rektorn har stora friheter att utforma sin verksamhet. Inspektörerna vill väcka frågan om kommunikationen med andra företrädare för huvudmannen såsom områdeschef och förvaltningsledningen kan förbättras.

Bedömning av förutsättningarna för utbildningen

Skolverket tar i inspektionen upp följande förutsättningar för utbildningen; tillgång till den utbildning som skall erbjudas, information om utbildningen, personalens kompetens samt tillgång till läromedel, pedagogiska material och utrustning. Nationella bestämmelser finns bl.a. i skollagen.

Tillgång till utbildning

Vid Hålda skola finns tid avsatt för elevens val i timplanen men det är organiserat på sådant sätt att det inte uppfyller kraven i författningarna. Enligt grundskoleförordningen skall eleverna erbjudas ett allsidigt urval av ämnen inom ramen för elevens val. Undervisningen skall syfta till att fördjupa och bredda elevens kunskaper i ett eller flera ämnen. Vid Hålda skolan har eleverna "eget arbete" på schemat. Under denna tid planerar eleverna sitt arbete med veckobeting som grund. Detta motsvarar dock inte, enligt inspektörerna, elevens val. Inspektörerna bedömer att Hålda skola inte uppfyller författningarnas krav avseende elevens val.

Personal

Flertalet av personalen vid Hålda skola har adekvat utbildning för sina arbetsuppgifter. Rektorn har pedagogisk utbildning och även i övrigt den formella

kompetens som krävs för uppdraget. Hålda skola har för närvarande 15 medarbetare, varav 13 är lärare med ansvar för undervisning i förskoleklass eller grundskola. Av dessa är en specialpedagog och en speciallärare

Lärarna uppger att överlag bygger den kompetensutveckling som erbjuds på behov i verksamheten och att insatserna är givande.

Sammantaget bedömer inspektörerna att förutsättningar finns på Hålda skola för att kunna möjliggöra för eleverna att nå målen för utbildningen.

Datum	Ort
2006-12-19	Göteborg

Anna Wide
Helen Svelid